

muistio

AIKA: tiistai 7.5.2019 klo 13.00–15.30

PAIKKA: Vaasan sosiaalikeskus, Vöyrinkatu 46, kellarikerroksen kokoustilat

varsinainen jäsen	varajäsen
✓ Erkki Penttinen sosiaalityö ja perhepalvelut johtaja Vaasa	✓ Pirjo Wadén, Vaasa
✓ Hannu Happonen perusturvajohtaja Laihia Laihia	Helena Lahtinen terveys- ja hyvinvointijohtaja, Laihia
Tiia Krooks, perusturvajohtaja, Kaskinen	Anette Hakala, perhepalveluiden johtaja Kristiinankaupunki
Tuula Jäntti Vaasan seudun yhdistykset ry	✓ Pia Söderholm Järjestö 2.0.-hanke
Johanna Yliviitala Vaasan seudun sosiaalipsykiatrinen yhd	✓ Kirsi Ikäheimonen Vaasan setlementti
Anne Salovaara-Kero Kriisikeskus Valo	✓ Hanna Pitkänen Muisti-Luotsi
✓ Tony Pellfolk, kehitysjohtaja VSHP n. klo 13.50	Pia Wik kehittämispäällikkö VSHP Maria Hammar sote-koordinaattori VSHP
Pirkko Vartiainen Vaasan yliopisto	
Katri Viitasalo Kokkolan yliopistokeskus Chydenius	
✓ Ulla Isosaari Vaasan ammattikorkeakoulu	
Åsa Nyberg-Sundqvist Yrkeshögskolan Novia	Annika Wentjärvi Yrkeshögskolan Novia
✓ Fredrica Nyqvist Åbo Akademi	
✓ Varpu Rajaniemi muutosjohtaja Pohjanmaan liitto	
✓ Christine Widd Vöyri	Alice Backström sosiaalijohtaja Mustasaari
✓ Virpi Kortemäki, palvelualuejohtaja Vaasa	Jussi Björninen palvelualuejohtaja Vaasa
Carita Blomström, perhepalveluiden johtaja Pietarsaari	Carola Lindén sosiaalijohtaja Pietarsaaren seutu
Riku Niemistö LaPe-muutosagentti	
✓ Tuula Mulju SONet BOTNIA siht. esittelijä	
✓ Anne Saarjärvi SONet BOTNIA vs.kehitysjohtaja	

ASIAT:

- 1§ Kokouksen avaus ja läsnäolijat
- 2§ Esityslistan hyväksyminen
- 3§ Pöytäkirjan tarkistaminen
- 4§ Kokouksen järjestäytyminen
- 5§ SONet BOTNIA:n maakunnallisten ohjausryhmien tehtävät
- 6§ Tiedoksi
- 7§ Ajankohtaiskatsaus SONet BOTNIAsta
- 8§ Pohjanmaan toimintakertomus 2018
- 9§ Pohjanmaan toimintasuunnitelma 2019-2020

Etelä-Pohjanmaa
Seinäjoen ammattikorkeakoulu
020 124 5141
PL 412
60101 SEINÄJOKI

Keski-Pohjanmaa
Soite kuntayhtymä
06 828 9435
PL 43
67101KOKKOLA

Pohjanmaa
Vaasan kaupunki
040-524 9933
PL 241
65101 VAASA

- 10§ TKI-toiminnasta
- 11§ Opintomatka Uumajaan Region Västerbottenille
- 12§ Gerontologisen sosiaalityön iltapäivä ja jatkosta
- 13§ Seuraavat kokoukset
- 14§ Kokouksen päättäminen

ASIAT:

1§ Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleiksi

2§ Esityslistan hyväksyminen

Päätös: Esityslista hyväksyttiin

3§ Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkistaminen

Päätös: Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

4§ Kokouksen järjestäytyminen

Pohjanmaan ohjausryhmän toimintakausi on kaksivuotinen. Kokouksia on 3-6 vuoden aikana. Puheenjohtajana toimii sopimuskaupungin Vaasan edustaja. Varapuheenjohtaja valitsee ohjausryhmä.

Esitys: Ohjausryhmä valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Päätös: Puheenjohtaja on Vaasan kaupungin edustaja sosiaali- ja perhepalveluiden johtaja Erkki Penttinen ja varapuheenjohtajaksi valittiin Pohjanmaan liiton aluekehitysjohtaja Varpu Rajaniemi.

5§ SONet BOTNIAn maakunnallisen ohjausryhmän tehtävät

Ohjausryhmän tehtävät ohjaamassa Pohjanmaan alueen kehittämistyötä ja kehittämissuunnittelijan työpanoksen suuntaamista. Kehittämissuunnittelijan lyhyt katsaus. (liite 1.)

Sosiaalilanan osaamiskeskukset kokoavat alueensa kuntia, tutkimuslaitoksia, koulutusorganisaatioita, järjestöjä ja muita tahoja kehittämissyhteistyöhön alueellaan. SONet BOTNIAssa on johtoryhmän lisäksi jokaisessa maakunnassa ohjausryhmä, jonka tehtävänä on ohjata kehittämissuunnittelijan työpanoksen käyttöä valitsemiinsa sisältöihin. Näin siksi, että ohjausryhmällä on edustuksensa perustella tietoa Pohjanmaan alueen ajankohtaisista kehittämistarpeista. Näin voidaan myös sovittaa yhteen ja toteuttaa alueen tarpeita vastaavaa kehittämistä ja valtakunnallisen kehittämisen sisältöjä – ja esimerkiksi hakea sopiviin hankkeisiin rahoitusta rajatumpia sisältöjä varten. Sosiaalialan osaamiskeskusneuvottelukunnassa SONet

BOTNIAn alueelta ovat Harri Jokiranta (Seinäjoen kaupunki) ja varajäsenenä Jukka Kentala (Vaasa)

Esitys: Todetaan keskustellen ja merkitään tiedoksi.

Keskustelu:

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

6§ Tiedoksi asiat

- Åbo Akademin Erfarenhetsmentor för närståendevårdare-hanke
Fredrica Nyqvist kertoi Åbo Akademin, Novian ja Folkhälsanin yhteishankkeesta, koulutetaan kokemusmentoreita omaishoitajille katalonialaisen mallin mukaisesti (hanke päättyy 31.12.2020). Esitteitäkin jaettiin osallistujille.
- Varpu Rajaniemi kertoi, että Pohjanmaalle on juuri perustettu järjestöneuvottelukunta vuosille 2019-2020, tiedotti Varpu Rajaniemi. Työpariksi sille perustetaan osallisuustyöryhmä. Keväällä järjestetty osallisuusareena on osa tällaista työskentelyä, jossa eri toimijat etsivät keinoja osallisuuden toteutumiseksi ja käyttämiseksi paremmin. Liite 2.
- VAMKissa on juuri päättynyt haku mielenterveys- ja päihdetyön erikoistumiskoulutukseen. Toteutus on viiden ammattikorkeakoulun yhteinen, myös Novia on mukana.
- Vaasan ammattikorkeakoulun palveluohjauksen erikoistumiskoulutus 2020 vuoden alusta
- SONet BOTNIAn vuoden teemana on vaikuttavuus: Vaikuttavuus-iltapäivät 10.6., 12.9. ja 31.10. Niissä vaikuttavuutta käsitellään käytännönläheisesti työntekijöiden työn tueksi. Mahdollisuus osallistua videovälitteisesti jokaisesta maakunnasta, kun tilaisuus järjestetään yhdessä maakunnassa vuorotellen. Iltapäivättilaisuudet on tarkoitettu myös järjestöjen ja korkeakoulujen työntekijöille.
- PRO SOS-hankkeen päättyessä työseminaari Härmässä to 9.5. Hanke päättyy heinäkuussa 2019. Tilaisuudessa käsitellään hankkeen tuloksia ja niiden jalkauttamista.
- Sosiaali- ja terveydenhuollolle laadittaneen nyt yhteinen järjestämissuunnitelma, entisen terveydenhuollon järjestämissuunnitelman sijaan – yhteistyötä edistämään ja kokonaiskuvan vuoksi.
- Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelua viedään loka-marraskuussa eteenpäin. Yhteistoiminta-alueen valmistelujen osalta ei ole tällä hetkellä tarkempaa tietoa hallituskauden vaihduttua.

Esitys: Keskustelu ja merkitään tiedoksi.

Keskustelu: Kokemusmentori-hanke herätti runsasta keskustelua siitä, millaista kokemusasiantuntemusta Pohjanmaalla on ja miten sitä voitaisiin paremmin ja koordinoitua hyödyntää erilaisiin tilanteisiin ja konkreettisiin tehtäviin lisäämään asiakasosallisuutta ja tietoa käyttäjäkokemuksesta palveluissa. Esille tuli tarvetta myös suomenkielisestä koulutuksesta ja kokemusasiantuntijoista muistisairaiden omaishoitajille. Haluttiin tietää onko esim. mielenterveys- ja päihdeasioissa käytetty kokemusasiantuntijoita. Maahanmuuttaja-asioihin on nyt tulossa kokemusosaajia. Pohjanmaan yhdistyksissä on kokemusasiantuntijoita vertaistukeen. On tarvetta tietää, mihin kokemusasiantuntijoita on koulutettu, keitä he ovat ja montako alueellamme on käytettävissä. Ko-

kemusasiantuntijoita voidaan käyttää monella tapaa esim. Lapissa he eräässä tilaisuudessa kokemukemusasiantuntija kommentoi toimintamittarien käytössä huomioitavia asioita. Kokemukemusasiantuntijoita voitaisiin käyttää maakunnassamme monipuolisemmin, määrätietoisemmin ja enemmän. Kokemukemusasiantuntijoiden ja – toiminnan organisointia tarvittaisiin, jos koordinoija löytyisi.

Päätös: Merkitään tiedoksi. Kokemukemusasiantuntijatoiminnasta tehdään Pohjanmaalla kartotus.

7§ Ajankohtaiskatsaus SONet BOTNIAn toimintaan

Vs. kehitysjohtaja Anne Saarijärvi esittelee SONet BOTNIAn tämänhetkistä toimintaa ja ajankohtaisia asioita sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta. Liite 3.

Esitys: Todetaan keskustellen ja merkitään tiedoksi.

Keskustelu: SoTe-uudistuksen kaaduttua ja hallituksen vaihtuessa on Sosiaalialan osaamiskeskustoiminnalla paljon ajankohtaisasioita tilannearvioina, lausuntoina ja oman toiminnan suunnittelun pohjaksi. Anne Saarijärvi esitteli *Osaamiskeskusten toiminnan* nykyahteita ja koottuja ratkaisuehdotuksia: mm. toiminnan fokusointi, rakenteellinen selkeyttäminen, tehtävien suhteuttaminen resursseihin ja keskittyminen asioihin, jotka juuri nyt tuovat alallemme lisäarvoa sekä profiloitumista ja kehittämisen kärkien määrittelyä. Osaamiskeskustoiminnat voisivat tukea kuntien työtä meneillään olevalla kaksivuotiskaudella esim. rakenteellisen sosiaalityön ja sosiaalisen raportoinnin käyttöä tukemalla, edistämällä sosiaalihuollon digitalisoitua ja tutkittuun tietoon perustuvien menetelmien käyttöä sekä viestimällä sosiaalialan kysymyksiin liittyvistä asioista (ks. tarkemmin esitys). Osaamiskeskustoimintajohtajien mielestä joidenkin esitellyjen tehtävien toteutusta olisi hyvä resursoida valtakunnallisesti sosiaalialan osaamiskeskustojen toteutettavaksi.

Mukana on myös kaksi osaamiskeskusten *kannanottoa*. Kannanotto Sosiaalihuollon osaamisen varmistamiseksi on laadittu yhdessä SOSNetin (korkeakouluverkosto) kanssa. Toinen esitys koskee sosiaalihuollon tiedonhallinnan ja digitalisoinnin osaamisen turvaamista ja mitä osat voisivat siinä tehdä. Näissä sosiaalialan osaamiskeskustoimintajohtajien kannanotoissa on hyvää tietoa myös muille lukijoille. Materiaalissa on tarkempi *yhteenveto Sosiaalihuollon tutkimuksen ja kehittämisen rakenteista*, jonka selvityshenkilö Anu muuri THL:stä on koonnut osaamiskeskustoimintaa haastatteleamalla ja tiivistänyt esityksensä kolmeen suositukseen (sosiaalihuollon vaikuttavuus ja rahoitus, TKI-toiminnan rakenne ja roolien selkiinnyttäminen sekä osaamiskeskustojen tehtävät, osaaminen ja resursointi). Yhteenvetoon loppuosassa on kiitettävänä SONet BOTNIAn kehittämispäivän näkemyksiä maakunnallisten ohjausryhmien ja johtoryhmän jäseniltä toimintasuunnitelmia varten.

SONet BOTNIAn johtoryhmä tulee jatkamaan osaamiskeskustoimintamme suunnittelua eteenpäin tulevan skenaariotyöskentelyn pohjalta.

Päätös: Lausunnot ja kannanotot tulevat jatkossa löytymään uusilta verkkosivuiltamme ja ovat toimijoidemme käytettävissä. Puheenjohtaja esitti, että sosiaalihuollon ja myös sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta tehtäisiin vaikuttamistyötä ja järjestettäisiin tapaamisia uusien

kansanedustajien kanssa tai kutsuttaisiin heitä maanantaisilla maakuntapäivillään sopiviin tilaisuuksiin kuulolle ja myös puhumaan. Koska sosiaalihuollossa on nyt paljon asioita valmistelussa ja tapahtumassa, kehittämissuunnittelija lähettää INFO-otsikolla uutiskirjetyypisiä sähköpostiviestejä, jotka ovat nopeata tiedottamista ajankohtaisista asioista, tilaisuuksista, lausunnoista tms.

Odotellaan Aikuissosiaalityön tulevaisuusselvitystä ns. aikuissosiaalityön tiekarttaa, jota kolme selvityshenkilöä ovat valmistelleet talvella. Digitaalisten palveluiden kehittämisen voidaan saada esimerkkejä Lapin osaamiskeskuksen alueelta sekä maakuntaliiton Digi-tuki-hankkeesta.

8§ Pohjanmaan toimintakertomus 2018

Pohjanmaan toimintakertomus 2018. Kooste vuoden toiminnan arvioinnista.

Esitys: Ohjausryhmä hyväksyy vuoden 2018 toimintakertomuksen.

Keskustelu: Ohjausryhmän jäseniltä on nyt saatu aiempaa selvästi vähemmän palautuksia toimintakauden arvioinneista. Muistuteltiin, että arvoinnit ovat tärkeitä, koska osaamiskeskus toimii valtionavustuksella ja se myös raportoi toiminnastaan ja palutteiltaan STMlle vuosittain.

Päätös: Toimintakertomus hyväksyttiin

9§ Pohjanmaan toimintasuunnitelma 2019-2020

Pohjanmaan toimintasuunnitelma on laadittu SONet BOTNIAn kehittämispäivän työskentelyn pohjalta liittäen siihen meneillään olevat, keskeneräiset tehtävät. Pohjanmaan toimintasuunnitelma raakavedos on liitteessä 2. Kehittämissuunnittelija esittelee toimintasuunnitelman pääpiirteet.

Esitys: Ohjausryhmä priorisoi ja tarkentaa tarvittaessa toimintasuunnitelmaa ja hyväksyy sen liitettäväksi SONet BOTNIAn kokonaistoimintasuunnitelmaan.

Keskustelu: Raakavedos hyväksyttiin. Toimintasuunnitelma lähetetään vielä ohjausryhmän luettavaksi, kun se on viimeistelty.

Päätös: Raakavedos hyväksyttiin

10§ TKI- toiminnasta

Yhteistyö Länsi-Suomen alueen TKI-toiminnan suunnittelemiseksi käynnistyi toukokuussa 2018 Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Pohjanmaan maakuntien kesken. Työskentely keskeytettiin sote-uudistuksen keskeydyttyä. Korkeakoulujen kanssa on käyty alustava keskustelu TKI-toiminnan vahvuuksista, mahdollisuuksista ja pullonkauloista Pohjanmaalla. Kehittämissuunnittelija esittää tämän katsauksen ja ehdotukset.

Esitys: Ohjausryhmä keskustele, mitä mahdollisuuksia em. yhteenveto tarjoaa TKI-toiminnan kehittämiseen ja mitä tarvitaan yhteistyössä käytännön työn ja toimijoiden kanssa.

Keskustelu:

Päätös: Ajanpuutteen vuoksi käsitellään ja hyväksytään myöhemmissä kokouksissa.

11§ Ohjausryhmän opintomatka Uumajaan Region Västerbottenin vieraaksi 13.6.

Ohjausryhmän benchmarkkausmatka kehittämistoimintaan Region Västerbottenin vieraaksi, paikalla on heidän työntekijöitään sekä yhteistyökumppanit Uumajan yliopistolta ja sosiaali-johdosta. Jäsenet ehtivät vielä ilmoittautua matkalle.

Esitys: Ohjausryhmä keskustelee, mistä aiheista halutaan saada tietoa opintomatalla. Tarkennetaan osallistujia.

Keskustelu: Opintomatalle on ilmoittautunut kahdeksan lähtijää ja toivotettiin vielä muitakin ohjausryhmän jäseniä mukaan benchmarkkaamaan TKI-toimintaa.

Päätös: Aiemmin ja kokouksessa ehdotettuja aiheita olivat juurruttaminen, yhteistyö korkeakoulujen ja kuntien kesken, yhteistyö järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Kysymyksiä voi lähettää vielä postilla suoraan Tuulalle.

12§ Gerontologisen sosiaalityön iltapäivä ja jatkosta

Prof. Marjaana Seppänen HY ja tohtorikoulutettava Mia Niemi Helsinki / HY kertovat gerontologisen sosiaalityön ajankohtaisista sisällöistä Pohjanmaan työntekijöille 28.5. klo 12.15 alkaen. Tilaisuus sisältää keskustelua siitä, miten voimme hyödyntää saamaamme tietoa vanhustyössä. Gerontologisen sosiaalityön tiedolle ja näkökulmalle on edelleen tarvetta. Kehittämissuunnittelija esittelee muutamia ajankohtaisia aiheita, joita on jo koottu.

Esitys: Ohjausryhmä keskustelee tarpeista kehittää ja tukea gerontologista sosiaalityötä jatkossa. Huomioidaan asia seuraavassa kokouksessa toimintasuunnitelmaa tarkennettaessa.

Keskustelu:

Päätös: Ajan puutteen vuoksi ohjausryhmä ei keskustellut aiheesta laajemmin. Gerontologisen sosiaalityön kehittäminen liitetään toimintasuunnitelmaan.

13§ Kokouksen päättäminen ja seuraavat kokousajat

Seuraava kokous pidetään 11.9. klo 13 Vaasassa. Puheenjohtaja päätti kokouksen n klo 15.30.